dag, 25 November 1941 DAGBLAD 58ste Jaargang, No. 3461

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

ussen 60 mijl vooruit bij Rostov.

ers slaan wig in Russische linies bij Moskou.

eigend Vichy-Berlijn pact.

achtelijke bootaanval op Normandië.

T RUSSISCH OFFENSIEF.

aire berichten delen mede, dat de Leger een groot tegenoffen- ft ondernomen, welk het groot- dat de Russen ooit uitvoerden. hebben zij hun linies 37 mijl geschoven over het Donetz- aan het Zuidelijk front. De he aanval langs een front van ten Noord-Westen van Rostov naar vermeld — het 49ste Duit- isten corps, een Viking-divisie 16de tankdivisie hebben verplet- De berichten zeiden, dat de Duit- er dan 7000 doden op het slag- eten.

se schoktroepen zouden daaren- een nieuwe wig gedreven heb- en Moskou en Kalinin en zijn rmd op de tweede defensielinie t Rode Leger ten Zuiden en n van de hoofdstad, waardoor u in groter gevaar verkeert dan oren in de oorlog.

aire berichten zeiden, dat een e aanvallende strijdmacht een wig dreef in de Russische eugel in de buurt van Klin op ten Noord-Westen van Mos- een poging om tussen de hoofd- Kalinin op 95 mijl ten Noord- van Moskou door te dringen. echten hebben hier dichter bij dstad plaats dan ooit door de gemeld werd.

al na aanval afwerende door en gemechaniseerde strijd- , verklaarden de Russen hecht houden in hun posities bij Ka- Volokolamsk aan de flanken nieuwe wig. Militaire berich- dden mede, dat eveneens fel nd geboden wordt tegen de pmars langs de Napoleontische weg voorbij Mozjaisk op 57 Westen van de hoofdstad en Tula op 100 mijl ten Zuiden van . In deze sectoren gaven de Duitse winsten toe door een overwicht en zeiden zij, dat al beukte tegen de tweede li- het Rode leger. (Kuibysjev, 11).

LUCHTDEFENSIES VAN MOSKOU.

avda" zeide, dat Russische ge- vliegtuigen en afweerkanonnen den 600 Duitse vliegtuigen heb- ergeschoten, die Moskou poog- te vallen.

ld wordt, dat de luchtdefen- n de hoofdstad thans krachtiger ooit. Het blad zeide, dat de tificaties op de toegangswegen oskou machtig zijn en Moskou is door een netwerk van barri- Tenslotte zeide het blad: „De zal nog veel verrassingen heb- (Kuibysjev, (AP) 24.11).

DE FRANS-DUITSE ONDERHANDELINGEN.

ichten uit Stockholm deelden dat de Berlijnse correspondent „Aftonbladet" het volgende meld- „Wijl de Noordamerikaanse be- n betreffende Frans-Duitse vre- sprekingen praematuur zijn, is waar, dat onderhandelingen wor- gevoerd op basis dat de Duitsers en al het Franse gebied zullen n, dat niet absoluut noodza- is voor de voortzetting van de tegen Groot-Britannië en dat t zal worden ontruimd als Britannië verslagen is. Weinig in Berlijn gezegd omtrent Fran- ordafrikaanse concessies doch eeft toe, dat de quaestie op de ond is vanwege het Libyse of- (Londen, (AP) 24.11).

VERBINDINGEN TUSSEN FRANKRIJK EN INDO-CHINA AFGEBROKEN

„Exchange Telegraph" nieuws- ap hoorde de radio van Rome maken, dat de verbindingen gon, Frans Indo-China, en n zijn verbroken. (Londen, (AP)

GEVECHTEN VAN MAN TEGEN MAN IN LIBYE.

Militaire bronnen deelden mede, dat beide partijen haar infanterie hebben geworpen in de grote slag, welke woedt bij Sidi Rezegj en dat bittere gevechten van man tegen man ontstaan zijn. De Duitsers worden waarschijnlijk belemmerd door het verlies van hun voornaamste voorraad-opslagplaatsen in het Westen rond Gambut, dat door de Nieuw-Zeelanders werd veroverd. Een militaire zegsman zeide, dat gedurende de laatste 48 uur er minder geconcentreerde tankgevechten hebben plaats gehad en dat de infanterie steeds meer in de strijd wordt geworpen. Hieraan voegde hij toe: „Er woeden belangrijke gevechten van man tegen man en het is waarschijnlijk dat de bajonetten gebruikt werden."

Hij zeide, dat er een verbazingwekkende slag gaande is in een gebied, dat 40 bij 40 mijl groot is en waar er geen geregelde linies doch telefoonverbindingen zijn. De zegsman zeide, dat de weerstand in de lucht boven Libye is toegenomen, doch dat de vijand zich meer concentreert op de achterste gebieden dan op de slagvelden. (Caïro, (AP) 24.11).

SUÑER NAAR BERLIJN.

De Spaanse Minister van Buitenlandse Zaken Serrano Suñer vloog naar Berlijn om Spanje's handtekening op het anti-Komintern Pact te hernieuwen, welk morgen zal verstrijken. (Madrid, (AP) 24.11).

ABCD CONFERENTIE IN WASHINGTON.

Cordell Hull nodigde de vertegenwoordigers van Groot-Britannië, China, Nederland en Australië uit om hem om 16 uur een bezoek te brengen op het State Department.

Men deelde niet mede of dit zou worden gevolgd door een andere bijeenkomst tussen Hull en Japansen onderhandelaar Saburo Kurusu en den Japansen Ambassadeur Kichisaburo Nomura, teneinde de besprekingen betreffende de situatie in het Verre Oosten voort te zetten. (Washington, (AP) 24.11).

CONFERENTIE OP HET WITTE HUIS.

Roosevelt nodigde 10 leden van het Congres en twee vertegenwoordigers van het Arbeids-departement uit voor een bijeenkomst met hem hedenavond op het Witte Huis, teneinde de arbeidswetgeving te bespreken. Er is geen aanwijzing of Roosevelt enige speciale maatregel op het oog had of slechts de meningen van de Afgevaardigden van het Congres en het Arbeids-departement wenste te vernemen over de maatregelen, die reeds hangende zijn. (Washington, (AP) 24.11).

EEN SCHADUW VAN WANTROUWEN.

Het Japanse nieuwsblad „Asahi" zeide, dat de conferentie van Cordell Hull op Zaterdag met de Britse, Australische, Nederlandse en Chinese Gezanten „een schaduw van wantrouwen" werpt op de toekomstige Japans - Amerikaanse besprekingen. (Tokio, (AP) 24.11).

DRINGENDE BOODSCHAP VAN JAPAN AAN GEZANTEN IN WASHINGTON.

Domei deelde mede, dat het Japanse Departement van Buitenlandse Zaken een nieuwe mededeling heeft gezonden aan de missie, die onderhandelingen voert met de Noordamerikaanse Regering te Washington en dat nieuwe ontwikkelingen „zeer spoedig" verwacht worden. Er zijn geen ogenblikkelijke aanwijzingen betreffende de aard der ontwikkelingen en Domei waarschuwde, dat optimisme niet gerechtvaardigd is. Naar vernomen wordt, beschouwde het Departement van Buitenlandse Zaken zijn boodschap aan de Japanse Afgevaardigden als dringend. (Tokio, (AP) 24.11).

EEN UITVLUCHTJE VAN JAPAN.

Het Japanse nieuwsblad „Nichi Nichi" zeide in een bericht uit Berlijn, dat, hoewel Japan zal deelnemen aan de anti-Komintern conferentie in de Duitse hoofdstad hierdoor het Russisch-Japanse neutraliteitspact niet zal worden geschonden, aangezien de anti-Komintern overeenkomst gericht is tegen de derde internationale en niet tegen de Sovjet-Unie. (Tokio, (AP) 24.11).

LEZINGEN VAN FRANS VAN CAUWELAERT IN ZUID-AMERIKA.

Frans van Cauwelaert, Voorzitter van de Belgische Kamer van Afgevaardigden en Minister van Buitenlandse Zaken van de Belgische Regering, arriveerde in Guatemala op een „goodwill" reis door Zuid-Amerika en de Middelamerikaanse landen. Van Cauwelaert zal verschillende lezingen houden over de Belgische houding en vervolgens vertrekken naar Mexico en de Verenigde Staten. (Guatemala, (AP) 24.11).

2000 JOEGOSLAVISCHE GIJZELAARS DOODGESCHOTEN.

De Joegoslavische Minister van Buitenlandse Zaken Nincic deelde mede aan de Forum Club, dat de Duitsers 2000 Joegoslavische gijzelaars in Joegoslavische steden hebben doodgeschoten. De namen van de steden werden niet genoemd. Evenmin werd aangeduid of het aantal gedoden gevoegd moet worden bij dat welk, reeds werd bekend gemaakt (Londen, (AP) 24.11).

EEN CANADESE PANTSERDIVISIE ARRIVEERT IN GROOT-BRITANNIË.

Gemeld wordt, dat de 5de Canadese pantser-divisie veilig in Groot-Britannië is aangekomen in het grootste troepenconvooi, dat ooit Groot-Brittannië bereikte. Verschillende dagen waren nodig om het contingent te lossen, aangezien het groot was. Duizenden en nogmaals duizenden Canadezen in gevechtstenue stroomden aan land in treinen, die hen brachten naar trainings-kampen in het Zuiden van Engeland.

Het grote convooi, dat Canadese piloten en het gepantserde contingent naar Groot-Britannië bracht, voerde ook 75 Noordamerikaanse seiners voor de luchtmacht aan en een onbekend aantal Noordamerikanen, die zich voegden bij de Koninklijke Canadese luchtmacht. Noordamerikaanse seinexperts arriveerden de laatste tijd in kleine groepen feitelijk met elk convooi voor waarnemingen, advies en over het algemeen om den Britten hulp te bieden in zulke quaesties als de plaatsbepaling van vijandelijke vliegtuigen en andere objecten door middel van de radio. Er is geen schatting van het totale aantal.

Van gezaghebbende zijde deelt men mede, dat het convooi over een deel des Noordatlantischen Oceaans door Noordamerikaanse oorlogsschepen is geconvoyeerd. (Een Britse haven, (AP) 24.11).

NOORDAMERIKAANS CONSULAAT TE SAIGON DOOR EEN BOM VERNIELD.

Het State Department maakte bekend bericht te hebben ontvangen, dat het Noordamerikaanse Consulaat in Saigon, Frans Indo-China, gisterenavond door een bom werd vernield doch dat geen enkel lid van de Staf gewond is (Washington, (AP) 24.11).

GEEN BEVESTIGING.

Hoge Britse bronnen deelden mede, zelf geen bericht ontvangen te hebben betreffende de gevangenneming door Italiaanse strijdkrachten in Libye van een Britsen Generaal gelijk in Rome werd bekend gemaakt. (Londen, (AP) 24.11).

BRITSE LANDING OP FRANSE KUST.

Het Duitse Hoofdcommando deelde mede, dat Britse boten in de afgelopen nacht probeerden troepen aan de Franse kust aan land te zetten, doch dat zij werden afgeslagen met zware verliezen (Berlijn, (AP) 25.11).

In Londen weigerde men commentaar te leveren op de Duitse verklaring, dat Britse schepen in de nacht poogden troepen aan de Franse kust aan land te zetten. Men legde er de nadruk op, dat dergelijke Duitse verklaringen dikwijls werden afgelegd, waarbij men over het algemeen naar klaringen van Britse zijde uit te lokken (Londen, (AP) 25.11).

Het nieuws van vandaag.

Het nieuws van vandaag zal wel hetzelfde zijn als gisteren, nl. dat er veel gesproken wordt over de Amerikaanse troepen, die vanmorgen vroeg in Suriname zijn geland.

Het aantal, dat vanmorgen door Paramaribo trok, is ongeveer 2000 man (2 bataljons). Alle binnengekomen telegammen omtrent deze quaestie heeft de Redactie bijeen gegroepeerd op blz. 1. De voornaamste gissing die omtrent het 'waarom?' geuit wordt is: in Frans Guyana is de zaak niet pluis en vanuit Dakar (dat al stampvol Duitsers zat, toen de „Cabo di Hornos" daar was; een van de opvarenden vertelde ons dat) zouden de Nazies de sprong naar het Westelijk halfrond (Dakar — Cayenne ± 2700 mijl) kunnen wagen, vooral nu de vrede tussen Vichy en Berlijn meer en meer gaat dreigen. Zoals men weet hangt Frans Guyana Vichy aan. Waar het bauxiet een ieder op de tong ligt (niet letterlijk gelukkig) en met uitzondering van de technische Isla-kringen heel weinigen weten wat bauxiet eigenlijk is, staat er vandaag een artikel in de courant (blz. 4), waaruit ook de niet-technici enige indruk krijgen. Het woord Guyana komt van de naam van een Indianen-stam, die eens woonde langs de Noordkust van Zuid-Amerika. Guyana betekent zoveel als water- of steenland". Het Nederlandse gedeelte van Guyana wordt officieel Suriname genoemd.

Het woord Suriname komt van de Zurinas, een oude Indiaanse stamnaam aan de Rio Negro. Ons Gebiedsdeel Suriname is ongeveer 5 maal zo groot als Nederland in Europa en is in grootte het tweede gebiedsdeel des Rijks, in bevolking het derde (167.000). Er wonen in heel Suriname nog geen 1000 Europese Nederlanders. In verband met de Braziliaanse bescherming van bepaalde grensgedeelten is het interessant te weten dat het binnenland nog zo wild is, dat niemand weet waar de Surinaams-Braziliaanse grens loopt. Sedert 1935 is een officiële commissie bestaande uit Brazilianen, Engelsen, Fransen en Nederlanders doende met de waterscheiding tussen de Guyana's en Brazilië uit te zoeken. Als ze daarmede gereed zijn zullen de onderhandelingen omtrent een grenstractaat worden geopend. Maar zover is het nog niet.

Verder nieuws is het Russische succes in het Zuiden (waar het tot voor kort den Russen slecht ging) en de Russische wansuccessen aan het middenfront (waar het hun tot voor kort zo voor de wind ging).

Bij Leningrad werden 3000 Duitsers in de pan gehakt, meldt Londen (blz. 2).

Japan, zeer voorzichtig, meldt, dat het heden jubilerende Antikomintern Pact niet tegen Sovjet-Rusland was bedoeld, maar tegen de Derde Internationale (blz. 1).

De vredesonderhandelingen tussen Vichy en Berlijn blijven dreigen. Morgen komen wij hierop uitvoerig terug. Zie vandaag op blz. 1.

Een Canadese pantserdivisie arriveerde in Engeland om daar te helpen vechten. Het was „het grootste troepenconvooi", dat ooit overgestoken was (blz. 1).

2000 man U. S. A.-troepen vanmorgen in Suriname geland.

Meningen van Regeringen en Pers.

WASHINGTON.

Tegelijkertijd met de bekendmaking van de Nederlandse Regering, heeft het Witte Huis te Washington bekend gemaakt dat een contingent Noordamerikaanse troepen zich zal begeven naar Nederlands Guyana, teneinde de waardevolle bauxietmijnen te beschermen, die de Verenigde Staten voorzien van grote hoeveelheden ruwe aluminium.

De formele bekendmaking van het Witte Huis refereerde naar het land met de Nederlandse naam „Suriname" en deelde mede, dat de bauxiet-mijnen in Suriname meer dan 60% leveren van de vereisten van de aluminium-industrie der Verenigde Staten, welke belangrijk is voor de defensie van de Verenigde Staten, het Westelijk halfrond en de landen, die actief weerstand bieden aan de agressie.

De bekendmaking van het Witte Huis was gelijkluidend aan de verklaring van de Nederlandse Regering.

Diplomatieke bronnen waren van mening, dat de situatie in Frans Guyana, dat grenst aan het Nederlandse Gebiedsdeel, zou hebben veroorzaakt, dat de Verenigde Staten besloten om troepen te zenden. Geruchten deden de ronde omtrent nazie-activiteiten in Frans Guyana alsmede berichten, dat er twijfel heerst omtrent de houding van vele Franse inwoners. De gevolgtrekking uit deze berichten was, dat de nazies met behulp van zekere Fransen de Franse kolonie zouden kunnen overnemen. Of echter de Regering inlichtingen ontvangen had, dat er sabotage zou plaatshebben in de bauxietmijnen of een aanval op Suriname, werd niet bekend gemaakt.

Noordamerikaanse strijdkrachten werden reeds gezonden naar Groenland en IJsland ter bewaking van het Westelijk Halfrond. Het Witte Huis maakte echter niet bekend of er in feite troenen arriveerden in Suriname of wanneer het legercontingent aldaar volledig zou zijn. Ingeval van enige noodtoestand zouden Noordamerikaanse strijdkrachten, die reeds bases hebben in de Caraïbische Zee, snel naar Suriname kunnen worden verplaatst (Washington, (AP) 24.11).

Extra drukte op het Witte Huis.

Kort voor de bekendmaking van het Witte Huis confereerde de Braziliaanse Ambassadeur Martins met den Onderstaatssecretaris Sumner Welles. Martins weigerde commentaar te leveren. De bekendmaking betreffende de bescherming van Suriname werd gezien als de reden van de lange lijst van bezoekers heden op het State Department. Vóór de bekendmaking ontving Welles de Ambassadeurs van Chili, Peru en Brazilië.

Later op de dag zou hij confereren met de Ambassadeurs van Panama en Ecuador. Cordell Hull maakte een afspraak voor een bespreking met den Ambassadeur van Uruguay. (Washington (AP) 24.11).

U.S.A.-Senator over Nazie-invloeden in Frans Guayana.

De Verenigde Staten maakten het zenden bekend van Noordamerikaanse troepen naar Suriname om de bauxietmijnen te bewaken tegen de as en Senator Connally, een Democraat van Texas, voorspelde, dat men spoedig Frans Guyana en het Franse eiland Martinique zou kunnen overnemen. Connally, die Voorzitter is van het Comité voor Buitenlandse Zaken, zeide: „Ik keur de maatregel van President Roosevelt goed om stappen te nemen ons grondmateriaal veilig te stellen. Ik denk, dat wij Martinique en Frans Guyana zullen moeten overnemen, indien Vichy voortgaat zich te onderwerpen aan nazie-invloeden."

Suriname ligt aan de Noordoostelijke kust van Zuid-Amerika en ligt naast Frans Guyana. Volgens diplomatieke kringen zijn de nazies actief geweest in laatstgenoemde kolonie en men was van mening, dat het zenden van troepen door de Verenigde Staten naar Suriname een voorzorgsmaatregel was tegen een coup, die zou kunnen leiden tot de sabotage van de mijnen.

Bauxiet is een erts, waaruit aluminium gehaald wordt. De bekendmaking van het Witte Huis zeide, dat Suriname meer dan 60% van de vereisten van de aluminium-industrie voor de Verenigde Staten levert en dat het erts even belangrijk is voor alle landen, die weerstand bieden aan de agressie. Het besluit om troepen te zenden werd genomen — hierop werd de nadruk gelegd — in samenwerking met Nederland en Brazilië, dat in het Zuiden aan Suriname grenst. Dit contingent zal natuurlijk worden verwijderd zodra het gevaar voor de mijnen verdwenen is en op zijn laatst bij het beëindigen der vijandelijkheden", zeide het Witte Huis.

Het gevaar werd niet gespecificeerd, doch van gezaghebbende zijde deelde men mede, dat het eerder school in sabotage dan in een invasie. Slechts betrekkelijk zwakke koloniale strijdkrachten waren beschikbaar voor het beschermen van de mijnen sedert de nazie-invasie van Nederland.

Troepen komen van Trinidad. Voorbereidingen ook in Brits Guyana.

Zowel het Witte Huis als het Departement van Oorlog zwegen over de omvang of andere bijzonderheden van het legercontingent, dat naar Suriname gezonden werd, doch men was van me-

ming, dat de troepen gehaald werden van het garnizoen te Trinidad, welk een van de 8 bases is, die verleden jaar van Groot-Brittannië waren verkregen. Zij zouden op weg zijn naar Paramaribo, de voornaamste haven van de Nederlandse kolonie. Een strijdmacht van een tweede Noordamerikaans legerdetachement zal worden gestationneerd nabij het Zuidamerikaanse vasteland. Er is reeds een luchtbasis gevestigd op 250 mijl van Paramaribo in de buurt van Georgetown in het aangrenzende Brits Guyana.

Het zenden van de troepen was het hoogtepunt in de diplomatieke besprekingen, die wekenlang gehouden werden met Koningin Wilhelmina's Regering in Londen en met Brazilië. Troepen werden in Trinidad gereed gehouden voor wanneer de onderhandelingen beëindigd zouden zijn. Suriname produceerde 615.434 metrische tonnen bauxiet gedurende het vorig jaar en zal onder de stimulans van nieuwe ontwikkelingen der mijnen dit jaar naar schatting een millioen ton produceren. Tot dit jaar zorgde een enkele mijn voor de gehele productie van Suriname. Deze werd geopend in 1923 en is het eigendom van de Aluminum Company of America. De Alcoa Company opende dit jaar een tweede mijn en met Nederlands kapitaal wordt thans een derde mijn geëxploiteerd. (Washington. (AP) 24.11).

Critieke verhouding Washington-Vichy reden van het zenden der troepen.

Het zenden van een beschermende strijdmacht van Noordamerikaanse troepen naar Suriname won veel lofuitingen in de Senaat en de algemene neiging was om de maatregel in verband te brengen met de critieke verhouding tussen de Verenigde Staten en Frankrijk. Hoewel geen der leden vertrouwelijke inlichtingen had, waren sommige goed ingelichte Senaatsleden van mening, dat Roosevelt heeft gehandeld uit bezorgdheid, dat Duitsland Dakar, de Franse stategische basis aan de Westelijke bult van Afrika, zou kunnen bezetten en later proberen Frans Guyana te nemen, dat grenst aan Suriname. Senator Hill van Alabama, Democraat en een lid, dat voor belangrijke stemmingen het grootste deel van zijn medeleden oproept, was van mening, dat President Roosevelt de strijdkrachten naar Suriname zond, „omdat wij weten, dat er een conferentie tussen Hitler en Pétain zal plaats hebben betreffende de Franse koloniale bezittingen waaronder Frans Guyana."

In Suriname was men niet op zijn gemak.

Diplomatieke kringen ontvingen een aantal berichten omtrent nazie-activiteiten in Frans Guyana en het is bekend, dat de burgers van de Nederlandse kolonie zich niet op hun gemak gevoelden met het oog op de toestanden in de Franse strafkolonie sedert de val van Frankrijk. Het stopzetten van voedselverschepingen heeft de toestand van de ongeveer 10.000 veroordeelden aldaar verergerd en velen der gewone wachten zijn er vandoor gegaan.

U.S.A. liet Franse autoriteiten in onwetendheid.

Een gemakkelijk doorwaadbare rivier scheidt de beide koloniën. Klaarblijkelijk werden noch de Franse koloniale autoriteiten noch de Vichy-Regering geconsulteerd betreffende de beslissing der Verenigde Staten om troepen te zenden, doch de stap droeg de goedkeuring weg van Brazilië. Sommige diplomatieke bronnen waren van mening, dat de gezamenlijke actie van de Verenigde Staten en Brazilië erop berekend zou kunnen zijn om Vichy te herinneren aan de overeenkomst op de Havana-conferentie na de val van Frankrijk, waarin werd voorzien in een curatele voor enige Europese bezitting op het Westelijk halfrond, die zou kunnen worden bedreigd met een verandering van de souvereiniteit of het verlies van de autonomie vanwege de oorlog. De mening heerste, dat een volledige overgave van Vichy aan de nazie-samenwerking zulk een bedreiging zou vormen.

Roosevelt over de Surinaamse basis.

Er was een andere gesluierde herinnering aan Vichy in de publicatie van Roosevelts brief van gisteren, waarin hij in het bizonder de steunverlening aan de Vrije Franse strijdkrachten machtigde. Daarin werd uitgestippeld dat indien Frankrijk besluite te zijn lot te onderwerpen aan de as bij de toekomstige besprekingen, de bases in Suriname goede steun zouden kunnen bieden aan een Vrije Franse actie tegen Frans Guyana.

Het zenden van troepen naar Suriname besprekende, zeide Senator Hill tot de verslaggevers, dat hij de maatregel van den President „uiterst wijs en tijdig" acht, **omdat geen land zich heden kan verdedigen, tenzij het voldoende bauxiet heeft dat in vliegtuigen kan worden veranderd** (Washington. (AP) 25.11).

LONDEN.

De Nederlandse Regering in Londen verklaarde, dat de maatregel waardoor de Noordamerikaanse troepen de bauxietmijnen in Suriname zullen bewaken, voornamelijk nodig gemaakt werd door **de situatie in het Zuid-Westen van de Stille Oceaan.** Dit werd opgevat als willende zeggen, dat het noodzakelijk is, dat de Nederlandse strijdkrachten in Nederlands Oost-Indië met het oog op een mogelijke Japanse opmars naar het Zuiden, niet kunnen worden weggehaald.

De Nederlandse Regering bevestigde het nieuws, dat Noordamerikaanse troepen Suriname zouden bewaken en **gaf te kennen, dat Noordamerikaanse strijdkrachten ook andere Nederlandse bezittingen op het Westelijk halfrond zouden kunnen beschermen [„also might take over" zegt het telegram, kennelijk bij abuis, daar er van overnemen geen sprake is. - Red.] en samenwerking in de defensie van Nederlands Oost-Indië.**

Professor Pieter Sjoerds Gerbrandy, de Nederlandse Premier, zeide: „Er kan niet de geringste twijfel bestaan, dat in de Stille Oceaan in dat gebied waar Nederlands Oost Indië ligt, mocht agressie daar optreden, de samenwerking tussen Australië, Groot-Brittannië, Noord-Amerika en Nederland volkomen zal zijn."

Gerbrandy's radio-rede liet doorschemeren, dat de bescherming van ander Nederlands gebied op het Westelijk halfrond, de Curaçaose eilandengroep nabij de Noordkust van Venezuela, waar grote olie-raffinaderijen zijn, ook zou kunnen berusten bij Washington.

Gerbrandy zeide: „In normale omstandigheden zou de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden voor de verdere versterking van de verdediging van Suriname een beroep hebben gedaan op de in Nederlands Indië beschikbare strijdkrachten. Met het oog op de huidige toestand in het Zuidwestelijke gedeelte van de Stille Oceaan is het echter onraadzaam geacht deze weg in te slaan."

Gerbrandy maakte het duidelijk, dat met het oog op de vrees voor een opmars van Japan naar het Zuiden, zijn Regering niet het risico wilde lopen strijdkrachten uit Oost-Indië weg te halen. De bekendmaking zeide, dat de Nederlandse Regering echter reeds enkele troepen uit Groot-Brittannië zond als voorzorgsmaatregel ter bescherming van de mijnen in Suriname. Er werd echter de nadruk op gelegd, dat de overeenkomst met de Verenigde Staten een regeling betreft, **die de volstrekte souvereiniteit van Nederland volkomen ongerept laat.** Ook werd gezegd, dat de militaire samenwerking zal eindigen zodra het gevaar voorbij is: dit is tussen de betrokken Regeringen uitdrukkelijk overeengekomen.

De bekendmaking gaf direct aanleiding tot speculaties of er een actie zou worden ondernomen tegen Frans Guyana, dat het Vichy-régime aanhangt. (Londen. (AP) 24.11).

Volgens Vrije Fransen wordt door aanwezigheid van U. S. A.-troepen in Suriname leven in Franse kolonie dragelijker.

Vrije Franse Regeringsbronnen volgden de ontwikkelingen met grote belangstelling, doch leverden geen commentaar. Aanhangers van De Gaulle zeiden echter, dat „Frans Guyana, gelijk Martinique, dat ook Vichy aanhangt, slechts bestaat omdat de Verenigde Staten dit willen." Een bron zeide: „De Franse koloniën op het Westelijk halfrond zijn voor het levensonderhoud volkomen afhankelijk van dollardeviezen. Zonder de handel met de Verenigde Staten zou haar bestaan ondragelijk zijn en met belangrijke aantallen Amerikaanse soldaten naast Frans Guyana zal het bestaan aldaar (daarnaast) veel meer dragelijk zijn dan daarbinnen." (Londen. (AP) 24.11).

NED. INDIË.

De meeste dagbladen in Nederlands Oost Indië uiten hun ingenomenheid met de aankomst van U.S.A.-troepen in Suriname. Men hecht er zeer grote betekenis aan. Wel betreurt men het vrij algemeen, dat hulp van een vreemde mogendheid bij de verdediging blijkbaar noodzakelijk is (Batavia. G.P.D. 25.11).

BRAZILIË.

De **Braziliaanse Regering** gaf een bekendmaking uit waarin men de goedkeuring te kennen gaf over het zenden van Noordamerikaanse troepen naar Suriname.

De bekendmaking van het Braziliaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeide: „De Nederlandse Regering heeft de Braziliaanse Regering uitgenodigd om deel te nemen aan maatregelen, die zullen worden genomen door Nederland en de Verenigde Staten om de bauxietmijnen van Suriname te beschermen, die haast al de bauxiet leveren, welke nodig is voor de aluminium-industrie van dit werelddeel en dat van vitaal belang is voor de defensie van dit halfrond.

Brazilië is bereid bij te dragen door militaire waakzaamheid, speciaal aan de grens tussen Brazilië en Suriname en heeft beloofd een missie naar Paramaribo te zenden voor het wisselen van meningen betreffende de maatregelen ter bescherming van dat gebied." Hieraan werd toegevoegd, dat de Verenigde Staten een militaire strijdmacht zenden en dat andere Amerikaanse Republieken ervan op de hoogte zijn gebracht dat deze maatregel genomen wordt in het gemeenschappelijk belang.

Van ingelichte zijde wordt vernomen, dat het Noordamerikaanse contingent van ongeveer 2000 man zo spoedig mogelijk naar Suriname zal worden gezonden. (Rio de Janeiro. (AP) 24.11).

Waren er reeds Amerikaanse troepen in Suriname?

Volgens een bericht uit Rio zouden er reeds „enige tijd" Noordamerikaanse troepen in Suriname zijn. Het aantal werd niet genoemd (Rio de Janeiro. (AP) 25.11).

COMMENTAREN.

De „Times" en „Herald Tribune" keurden in hoofdartikelen het zenden van Noordamerikaanse troepen naar Suriname goed. „Times" zeide: „De President heeft een wijze en niet onverwachte voorzorgsmaatregel genomen. Deze is in de lijn van onze verklaarde politiek om het Westelijk halfrond te beschermen. De maatregel heeft de goedkeuring van de Republiek Brazilië. Hij is belangrijk omdat — wij wij reeds gewapende contingenten hebben in Trinidad en Brits Guyana — dit de eerste maal is, dat de Verenigde Staten formeel gebieden hebben bezet in Zuid-Amerika. Hierdoor is Frans Guyana practisch geïsoleerd en komt een mogelijk nazie-houvast op dit werelddeel onder het gewapende toezicht van Noordamerikaanse, Britse en Braziliaanse strijdkrachten. Ook staat dit nauw in verband met de nieuwe Duitse druk op Frankrijk welke thans een hoogtepunt bereikt, alsmede met het Britse offensief in Libye" (New York. (AP) 25.11).

Verder zeide „Times": „Of onze Regering inlichtingen heeft of Vichy op het punt staat zijn Afrikaanse bases al of niet af te staan aan zijn onverzoenlijke veroveraars, geeft de actie van gisteren een scherpe waarschuwing aan de Amerikanen, dat de oorlog dichter bij de nieuwe wereld is en een scherpe waarschuwing aan Duitsland, dat wij vastbesloten zijn elke nodige stap te doen, die nodig is om deze te verdedigen."

„Valt binnen de richtlijnen van de Monroe-leer".

De „Herald Tribune" zeide: „De beslissing om een garnizoen naar Suriname te zenden, in volledige overeenstemming met de Nederlandse Regering en Brazilië brengt het Noordamerikaanse leger nog een grote stap van de Verenigde Staten af. Het is echter een stap die zo duidelijk valt binnen de richtlijnen van de Monroeleer en zo volledig in overeenstemming is met de goede nabuur politiek, met de beslissingen te Havana, met de principes van de defensie van het Westelijk halfrond en met de dikwijls verkondigde politiek betreffende de Amerikaanse bezittingen van Europese strijdenden, dat er weinig van is, het geen als verrassend of dramatisch kan worden voorgesteld. Naast Suriname ligt Frans Guyana, dat nog steeds onder toezicht staat van de Vichy-bureaucratie en een bewonderenswaardige operatie-basis is voor welke nieuwe vorm Vichy's „samenwerking" ook zal aannemen. Het was geen nieuwe houding in Washington, doch het waren geheimzinnige nieuwe gebeurtenissen in Vichy en Berlijn, die onze troepen in beweging zetten. De voorzorgsmaatregelen zijn onvermijdelijk en indien zij ons in nog nauwere samenwerking brengen met Brazilië als zij onze strijdkrachten honderden mijlen dichter bij Natal en Dakar brengen, is dit slechts een eenvoudige demonstratie van het logische inherente in de situatie, die niet geschapen is door dit land, doch een, waaraan het niet zal aarzelen het hoofd te bieden door elk wettig middel te gebruiken" (New York. (AP) 25.11).

Duits commentaar.

De Duitse radio zeide, dat het zenden van Noordamerikaanse troepen naar Suriname „Roosevelts imperialisme" toonde. De radio zeide: „Hij gaf openlijk toe, dat het de aluminium van Suriname is waarin hij geïnteresseerd is, laat staan het feit, dat hij nu weer een nieuwe basis in Zuid-Amerika heeft.

Nog nooit heeft Roosevelts imperialisme zich zo ongemaskerd getoond als in dit geval. Bovendien grenst Suriname aan Frans Guyana, de bezetting waarvan talrijke Noordamerikaanse imperialisten en propagandisten reeds enige tijd geëist hebben." (New York. (AP) 25.11).

BUITENLAND.

RUSSISCHE VOORTGANG IN HET ZUIDEN.

Het nieuwsblad „Izvestia" zeide, dat de Russische troepen meer dan 60 mijl vorderden in sommige sectoren van het front ten Westen van Rostov (Moskou. (AP) 25.11).

DE RUSSEN HOUDEN STAND VOOR MOSKOU.

Sovjettroepen daagden de grote Duitse aanval uit van verkorte defensielinies ten Noord-Westen van Moskou, terwijl skiënde guerilla's over de sneeuw slagen toebrachten in de Duitse achtehoede. De ernst van Moskou's positie werd toegegeven. De Russen schatten, dat de Duitsers 600.000 man hadden opgehoopt voor de aanval, een uit de serie van het offensief in de centrale sector, dat op 2 October begon, en op het meest nabijzijnde punt tot op 50 mijl van Moskou is doorgedrongen. Een nazie-bataljon van elite-garden zou — gelijk officieel verklaard werd — voor Moskou zijn verpletterd waarbij de nazies 500 man aan doden verloren (Kuibysjev. (AP) 25.11).

De radio van Moskou gaf het volgende communiqué uit: „Gedurende de nacht van 24 op 25 November vochten onze troepen langs het gehele front tegen den vijand. Een afdeling, die opereert aan het Zuidelijke front, vernietigde 33 Duitse tanks, 168 vrachtwagens, talrijke andere voertuigen en mijnenwerpers.

Gemeld wordt, dat de positie van de Sovjetstrijdkrachten voor Moskou enigszins verbeterd is in de gebieden van Volokolamsk en Mozjaisk, ten Noord-Westen en Westen van Moskou. De correspondent van „Pravda" verklaarde, dat de Duitse nijptangtactieken gefaald hebben na 9 dagen. De situatie in de sectoren voor Moskou, gelijk gemeld door „Pravda" is als volgt: Bij Klin slaagden de Duitsers erin de Russen terug te dringen bij uiterst verwoede gevechten. Bij Volokolamsk behielden de Russen hun linies en deden zij enkele tegenaanvallen, hoewel zij zich in sommige gevechtszones naar betere defensieposities terugtrokken (Moskou. (AP) 25.11).

DE CONFERENTIE IN BERLIJN.

De ceremonies voor het vieren van de jaardag van het anti-Kominternpact begonnen om 12.30 uur [ongeveer 6 uur C.T. — Red.] op de Rijkskanselarij in Berlijn. Officieel werd gemeld, dat Bulgarije, Denemarken, Finland, Croatië, Roemenië en Slowakije bekend maakten, dat zij tot het pact zullen toetreden (Berlijn. (AP) 25.11).

S.J.-UNIVERSITEIT IN AMERIKA 100 JAAR.

Deze maand is het 100 jaar geleden, dat **Fordham-University** bij New York werd gesticht door den r.k. bisschop John Huyghes. Onder leiding van den huidigen rector magnificus Pater Gannon S.J., (48 jr., Ierse grootvader) is deze universiteit tot een van de beste onderwijsinstellingen der V.S. geworden. De studenten behoren tot de meest uiteenlopende vormen van godsdienst. In tegenstelling met de methode van de doorsnee-Amerikaanse onderwijsinstellingen, waar „specialisten" gekweekt worden, die het **hoe** wel weten, maar van het **waarom** geen idee hebben bij gebrek aan philosophische scholing. Een gebrek, dat meer voortvloeit uit de haast, waarmede men klaar wil zijn. De studenten van Fordham volgen nog de oude, degelijke methode en houden zo de naam van deze Jezuïeten-universiteit hoog.

CHURCHILL DROEG EEN REVOLVER.

Brendan Bracken, de Britse Minister van Informatie, zeide bij een speech te Paddington, dat Churchill een revolver bij zich droeg op zijn laatste reis naar Frankrijk, vóór dat land viel, teneinde op zijn minst 1 Duitser voor zijn rekening te nemen indien hij zou worden aangevallen.

ALLERLAATSTE NIEUWS

Het Britse Ministerie van Infor tie deelt mede, dat een kleine B patrouille in de nacht van Zondag landing uitvoerde aan de kust Normandië. De patrouille keerde ledig terug met slechts een onge Dit betrof een man, die door een chinegeweerkogel in de arm getro werd.

In Libye wordt de slag verw voortgezet. Het Britse Hoofdkwar te Caïro deelt mede, dat de Bri versterkingen hebben geworpen in tankgevechten, die bij Sidi Rezegh w den voortgezet. Beide partijen lij hevige verliezen. De Zuidelijke van het Britse offensief snelde over afstand van 200 mijl door de woest veroverde een Italiaans garnizoen Noorden van de Gialo oasis en sch weinig tegenstand te ondervinden in omsingelingsmanoeuvre, teneinde kustweg voor een uitgang naar W telijk Libye af te snijden. De Duits verklaarden, dat zij het initiatief g men hebben in de strijd in Libye succesvolle tegenaanvallen worden dernomen tegen de Britse strijdkr ten.

De Russische opmars in het Zui van Rusland wordt voortgezet. Duitsers lijden enorme verliezen. sommige sectoren hebben de Rus reeds een afstand van 62 mijl afgel In Rostov trekken de Russen zich te over de Don om aan de Zuide oever van de rivier stellingen in te men en te voorkomen, dat de Duits de rivier zullen oversteken. De 25 en 115de Duitse infanterie-regim ingeveer 3000 officieren en mansch pen vertegenwoordigende werden v ledig vernield aan het Leningradfr

Nederland.

N BELANGRIJKE BESLISSING.

ing van het Hoge Gerechts- Staat New York, belast aken, heeft eenstemmig be- een uitspraak, welke de er- hield van het Besluit van de Regering (K.B.A.I.). ze de rechten overneemt op Verenigde Staten aanwezige behorende aan personen of chappen in bezet Nederland. de eerste uitspraak in Appèl de geldigheid in de Ver- Staten van dit K.B. De Appèl- ondersteunde de beslissing, tig verklaard werd een vol- tot beslaglegging, welke een rold Anderson had verkre- gunstigde van Martin Tietz, burger van Liechenstein, op w York aanwezige bezit van Transandine Handelmaat- in een proces om $ 45.394 woordigend de waarde van gedeponeerd bij de Neder- a). De oorspronkelijke be- cht naar voren, dat, als ener e vordering van een buiten- de gerechtshoven voorrang werd, vijanden van Neder- buiten Nederland bevindend, eens zouden kunnen pogen se saldi uit de V.S. over te ondanks de bevriezingsbepa- n de Amerikaanse Regering.

HET PRINS BERNHARD- ONDS OPBRACHT.

ijn oprichting tot 31 October Prins Bernhard fonds (inclu- ijdragen voor de Jan van Ga- angen: ƒ 17.432.133. Hiervan uit Nederlands Oost Indië .730. Nederlands West Indië ; Groot Britannië ƒ 205.898; ƒ 90.160; Singapore ; Venezuela ƒ 53.580; Zuid- ƒ 29.870; Verenigde Staten 2.

LARING VAN MINISTER VAN MOOK.

ter Hubertus Jan van Mook rde aan Aneta, dat voor het n belang en de algemene ar- nu te Londen wordt verricht, rdaad belangrijk is, dat dit be- e deel van het Koninkrijk in de zij vertegenwoordigd. Deze ndische" ministerbenoemingen niets wijzigen in de regerings- . De zeer langdurige nauwe erking, die ik met den Gouver- neraal heb gehad, zal gehand- blijven."

UITSLAND ALS HEERSER „UEBER ALLES".

s Inquart heeft onlangs te Keu- rede gehouden, waarin hij o.a. „...... er kan geen sprake zijn volledige onafhankelijkheid of g zelfbeschikkingsrecht van de llende landen van het „nieuwe a", welks territorium gezamen- endom zal zijn met een gemeen- elijk economisch systeem, een nlijke politiek en een gezamen- fensie.".

hier wat er overblijft van An- usserts vreugde om de „plech- erzekering" van Hitler, dat Ne- d onafhankelijk zal blijven.

HONGER GAAT DREIGEN.

Londense correspondent van de York Herald Tribune" schrijft ijn blad: „Nederland, eens een e grootste zuivelexporteurs staat een tweede winter van nazie- ting en is niet in staat zelfs maar eigen bevolking voor honger te ren.

Door de Duitse plundermethodes wordt het gedistribueerde voedsel steeds geringer in hoeveelheid en hoedanigheid. De grote massa met gering loon is zelfs niet meer in staat de geringe toegestane rantsoenen te kopen, nu maximum prijzen, ver boven haar bereik, van overheidswege zijn vastgesteld."

ZO OORDEELT NEDERLAND OVER DE N.S.B.

De „vrede-rechters" in Den Haag hebben 6 mensen tot 1 à 2 weken gevangenisstraf veroordeeld, omdat zij N.S.B.'ers, „verraders" hadden genoemd; een H.B.S.'er uit Hilligersberg kreeg 200 gulden boete wegens het roepen van „verrader" tegen een leraar, die N.S.B.'er is. Rotterdamse schoolkinderen van 12 tot 17 jaar kregen boeten „wegens het uitschelden, plagen en aan de haren trekken van mede-scholieren N.S.B.'ers" en een Amsterdammer kreeg een maand gevangenisstraf, omdat hij bij een relletje met de W.A. had geroepen: „Verzet je tegen dat fascistische zootje, mannen, slaat er op."

HET SCHIJNT MAAR NIET TE HELPEN.

Voor de zoveelste maal (bewijs van het geringe succes van vorige desbetreffende bekendmakingen) heeft Seyss Inquart een decreet uitgevaardigd, waarin het dragen van speldjes, emblemen, banden, kleuren enz., die uiting geven aan sympathie voor levende leden van het Huis van Oranje, gestraft zal worden met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar, of een boete van ten hoogste 50.000 gulden.

GEVOLG VAN BRANDSTOFGEBREK.

Ten gevolge van brandstofgebrek is het Spoorweg museum te Utrecht gesloten. De Koninklijke Bibliotheek in Den Haag (thans „Nationale Bibliotheek" geheten) sluit om dezelfde redenen een dag per week.

MINISTER JAN VAN DEN TEMPEL TERUG IN LONDEN.

Minister Dr. Jan van den Tempel is weer in Londen teruggekeerd. Hij verklaarde zich uiterst voldaan over het verloop en de voorlopige resultaten van de Internationale Arbeidsconferentie.

OVER WAARDIGHEID GESPROKEN.

De nazie „Bruesseler Zeitung" schrijft, dat ondanks drastische maatregelen de „zwarte markt"-handel in Nederland toeneemt. De Nederlanders vonden hiervoor een nieuwe organisatievorm uit. Recente pogingen om uit te vinden, waar de voorraden voor deze „zwarte markt" vandaan kwamen, mislukten, ondanks het feit, dat de politie alle wegen, kanalen en rivieren leidend naar de steden blokkeerde. „Hebben" — zo vraagt deze nazie-krant —, „de Nederlanders, die er trots op moesten zijn tot het Germaanse ras te behoren, dan al hun Germaanse trotse waardigheid verloren?"

OP NAAR DE OEKRAINE.

Het „Agrarisch Nieuwsblad" (30 October) doet mededeling van een N.S.B.-vergadering te Assen, waar de N.S.B.'er De Block van Scheltinga zeide, dat hij „niet positief zou kunnen beweren, dat de Nederlandse koloniën Nederlands zullen blijven" en dat het daarom goed is te denken aan andere expansie-mogelijkheden, namelijk in de Oekraïne, waar schitterende mogelijkheden voor Nederlandse boeren bestaan".

CULTUUR-SCHENNERS.

In Nederland is, zo blijkt uit de pers, een soort openbaar leven, dat volkomen vreemd is aan de Nederlandse geest en volksaard. De Duitsers trachten geheiligde plaatsen van Nederlandse cultuur binnen te dringen en te doordrenken van „Germaanse geest". Zo vinden wij in de „N.R.C." het verslag van een vergadering van de „Nationaal Socialistische Frauenschaft". ter gelegenheid van een tentoonstelling in het...... Rijksmuseum te Amsterdam. Een deel van deze tentoonstelling werd gehouden in de zaal waar Rembrandts „Nachtwacht" hangt...... maar vóór dit onvergelijkelijke meesterwerk was een podium gebouwd, waarop een strijkorkest zich deed horen van meisjes, een orkest met de goed-Duitse naam „Gaujugendgruppenorchester" (uit Berlijn).

Natuurlijk was Seyss Inquart aanwezig en ook Gertrud Schooltz-Klink, „Reichsfrauenfuehrerin" van de partij. Mevrouw N.S.B.'ster Dr. Lafontaine Verwey (de Duitse vrouw van een bekend N.S.B.'er) begroette de aanwezigen met een nazie-redevoering.

PERSONALIA.

Benoemd: het hoofd van de afdeling radio- en filmzaken van het departement van volksvoorlichting **J. de Kloet** tot plv. voorzitter van de Rijksfilmkeuring; tot diens waarnemer **A. J. Richel**; tot plv. directeur-generaal van de landbouw **ir. H. G. A. Leignes-Bakhoven**; tot commandant van de brandweer te Amsterdam **J. B. Schuitemaker**; tot burgemeester van Hoofdplaats (Z.) **J. F. C. Temmerman**; tot secretaris van de Commissie-Posthuma **ir. W. F. Gerhardt** (de aftredende secretaris **Dr. Ir. M. D. Dijt** is benoemd tot redacteur van het „Algemeen Handelsblad"); in plaats van **Dr. G. A. Schalij** is tot „leider van het medische front van de N.S.B. benoemd **Dr. K. Keyer** te Utrecht; tot wn. commissaris van politie te Nijmegen: **A. J. M. van Dijk**, inspecteur van politie te Nijmegen; tot Procureur-Generaal te Amsterdam N.S.B. **Mr. J. Feitsma**, rechter te Groningen.

OVERLEDEN.

Het overlijden wordt gemeld van **Dr. Schuurmans Steckhoven**, oud-inspecteur van de Krankzinnigenzorg (te Utrecht; 77 jaar) en van **Dr. Schmidt Degener**, directeur van het Rijksmuseum te Amsterdam (59 jaar).

Curaçao.

„DE ECHO VAN CURAÇAO'S HARTELIJKE TOEJUICHING".

De Gouvernementspersdienst heeft gisteren, na voor de radio voorlezing te hebben gedaan van de regeringsverklaring inzake het zenden van Amerikaanse soldaten naar Suriname en van de verklarende rede van den Minister-president, nog het volgende medegedeeld.

Zijne Excellentie Gerbrandy heeft in de ommestaande verklaring op het regeringscommuniqué gewaagd van het misbaar, dat de Duitse propaganda ongetwijfeld van deze Nederlands-Amerikaanse samenwerking zal ontketenen. Curaçao heeft hiervan in zekere zin reeds een voorproefje gehad, toen, naar indertijd is bekend geworden, dat Anton Mussert op last van zijn Duitse lastgevers, met heilige verontwaardiging wees op het zogenaamd schandaal van een verkoop door Engeland van Curaçao aan de Verenigde Staten. Het is wellicht niet onmogelijk, dat de Duitsers héél uit de verte dit klokje hebben horen luiden, doch niet wisten waar de klepel hing. Hier uit Curaçao zijn toen onmiddellijk protesten uitgegaan tegen Musserts leugenachtigheid, protesten, die tot in bezet Nederland zijn gehoord, omdat zij dáár in de allereerste plaats moesten worden gehoord: de bedoeling der Duitse Campagne was immers geen andere dan de Nederlandse regering te Londen in de ogen van het onderdrukte Nederlandse volk in discrediet te brengen, teneinde de houding van verzet tegen de Duitse overheersing te breken. Dit is natuurlijk niet gelukt. Wij in Curaçao wisten uiteraard, dat Musserts vurige protest een leugen was, op leugenachtigheid gebaseerd. Nu ons zustergebiedsdeel Suriname het doelwit zal worden van soortgelijke leugenachtige protesten door Mussert op bevel zijner lasthebbers geuit, wil het Gouvernement van Curaçao zich van harte gaarne aansluiten bij de toelichting van Minister-president Gerbrandy en der Nederlandse regering van ganse harte namens het Gebiedsdeel Curaçao geven, waar zij bij monde van den Minister-president om vraagt: de echo van Curaçao's hartelijke toejuiching op dit resultaat van de doelbewuste politiek van samenwerking door de Nederlandse regering gevolgd.

DANKBAAR JEGENS NEDERLAND EN CURAÇAO.

Edward M. Warburg, voorzitter van het „American Jewish Joint Distribution Committee" heeft voor het persbureau Aneta een verklaring afgelegd, waarin hij zijn grote dank betuigt jegens de Nederlandse Regering en het **Gouvernement van Curaçao** voor de toelating van vluchtelingen op Curaçao: „De daad van de Nederlandse Regering om deze ongelukkigen op adem te laten komen in Curaçao, tot een permanente verblijfplaats voor hen is gevonden, stemt tot des te groter dankbaarheid, omdat deze regering juist in deze dagen zo geheel in beslag wordt genomen door de oorlogvoering. Deze daad is geheel in overeenstemming met Nederlands traditionele gastvrijheid en het werpt een troostend licht op de toekomst onzer beschaving, dat mannen en regeringen zelfs temidde van de huidige chaos troost willen geven aan hun medemensen, die in ellende verkeren en hun de helpende hand willen bieden."

CURAÇAO „HET ARSENAAL DER DEMOCRATIE".

De Indische Volksraad heeft vanmorgen afscheid van de ministers Van Mook en Kerstens genomen. Uit de Volksraad kwam tot uiting dat men met hen het cabinet zeer versterkt achtte.

Men juichte het plan der nieuwe ministers toe om Suriname en Curaçao te bezoeken daar deze nu immers door hun bauxiet en olie „arsenalen der democratie zijn". (G.P.D.)

BEWONDERING VOOR DE MENSLIEVENDHEID.

Congreslid Sol Bloom, Voorzitter van de Commissie voor buitenlandse zaken van het Amerikaanse Congres heeft aan Aneta zijn grote lof overgebracht voor de tijdelijke opneming in Curaçao van de refugees van de Cabo di Hornos: „ik kan niet nadrukkelijk genoeg de bewondering der V. S. voor deze Nederlandse daad uitdrukken", zeide hij. (G.P.D.)

DUITSE JOOD STERFT ALS BALLING OP CURAÇAO.

Gisteren is in het St. Elisabethsgasthuis te Willemstad één van de ballingen van de „Cabo de Hornos" Dr. Ferdinand Wipstein, een Duitse arts en Jood van ras en geloof, overleden. Zijn asse zal op dit eiland de glorie der verrijzenis verwachten.

Ook Mevrouw Wipstein is op Curaçao.

WERKLOZE GING STELEN.

De laatste weken werden herhaaldelijk verschillende diefstallen gepleegd waarbij de dader er in slaagde door het inklimmen van een geopend raam geldsbedragen uit kledingstukken weg te nemen. In de afgelopen nacht slaagde de Politie er in, een man nabij een woning aan te houden, die zich juist gereed maakte om in die woning eens een kijkje te gaan nemen.

De aangehoudene bleek te zijn de 18 jarige B. E. F. die reeds geruime tijd werkloos was. Hij heeft tegenover de Politie reeds een reeks van diefstallen bekend, terwijl bovendien bij huiszoeking diverse voorwerpen, van diefstal afkomstig, werden aangetroffen.

DE C.A.B. WANDELMARS.

De aandacht wordt gevestigd op de as. sluitingsdatum voor de tweedaagse Jan van Galen Wandelmars georganiseerd door de Curaçaose Athletiekbond. De speciale inschrijvingsformulieren, alsmede de algemene voorwaarden worden aan alle aanvragers franco toegezonden; adres voor aanvraag Emmastad 128b. telefoon 220 (na 16 uur). Het inleggeld bedraagt:

Individuelen: leden van de C.A.B. ƒ 1.50 per persoon; niet-leden van de C.A.B. ƒ 2.— per persoon.

Groepen: Militairen, leden van de C.A.B., tenminste 25 personen ƒ 1.25 per persoon; Militairen. niet-leden ƒ 1.75 per persoon; burgers, leden van de C.A.B. tenminste 15 personen ƒ 1.25 per persoon; burgers, niet-leden ƒ 1.75 per persoon.

Zoals reeds eerder bekend gemaakt, zijn fraaie tropeeën beschikbaar gesteld door de Directies van de N.V. Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij, Nederlands Indische Gas Maatschappij, S. E. L. Maduro & Sons en het Bestuur van de Curaçaose Bond voor Lichamelijke Opvoeding, terwijl aan alle deelnemers diploma's en speldjes zullen worden uitgereikt. Schrijft in vóór 2 December e.k.

INTERKOLONIAAL VOETBAL.

Zaterdag belangrijke wedstrijden.

Op uitnodiging van S.U.B.T. en door tussenkomst van de C.V.B., komt de Arubaanse voetbalvereniging Hollandia as. Zaterdag en Zondag, 29 en 30 November 1941, spelen tegen Transvaal en S.U.B.T. respectievelijk.

Hollandia is momenteel de sterkste club van de Aruba Voetbalbond. Oefenwedstrijden tussen Hollandia en de kampioen R.C.A. zijn in de laatste tijd steeds in het voordeel van Hollandia verlopen. Terwijl R.C.A. in Juli jl. van Deportivo Venezuela met 1—0 verloor, won Hollandia het de volgende dag op éclatante wijze (5—0) van dezelfde Deportivo. Arubaanse spelers van groot formaat spelen in Hollandia zoals: Klepper, Toribio Ridderstap, Hendrik Kelkboom (de fijnste en sportiefste Arubaanse speler), Lobo Ridderstap etc.

Bij het laatste bezoek van Transvaal aan Aruba klopte Hollandia de Surinamers met 3—1. Transvaal zal as. Zaterdag dus van de gelegenheid gebruik maken om revanche te nemen. Surinamers, komt uw club aanmoedigen!

In September jl. speelde S.U.B.T. op Aruba gelijk tegen Hollandia (0—0), dus zullen de blauwgelen, die hun laatste wedstrijd verloren op **29 October 1940** (dus 13 maanden geleden), er alles op alles zetten om de scepter te behouden en de reeks successen voort te zetten.

De competitie wordt eventjes onderbroken om het publiek iets buitengewoons aan te bieden. Twee goede, spannende en emotievolle ontmoetingen zijn op komst!

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Del Pueblo.

Punda: Juliana.

CHÈQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	46.50	48.—
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich...........	—	47.—

Het erts: Bauxiet
Het metaal: Aluminium.

De officiële text van de Regeringsverklaring betreffende het landen van Amerikaanse troepen te Suriname geeft in de volgende woorden uitdrukkelijk de reden aan, waarom Suriname daarvoor in aanmerking komt:

„De bauxietmijnen in Suriname leveren ruim 60% van de behoeften der Amerikaanse aluminium-industrie, die van vitaal belang is voor de verdediging der Verenigde Staten van Noord-Amerika, van het Westelijk halfrond en van de naties, die zich actief verdedigen tegen agressie. Het is daarom noodzakelijk de veiligheid dezer mijnen zo volledig mogelijk te verzekeren in verband met de eisen der huidige omstandigheden."

Ten gerieve zijner lezers geeft „Dagblad Amigoe di Curaçao" een beschrijving van wat bauxiet eigenlijk is.

Het metaal, dat thans zo'n belangrijke rol speelt vooral voor de oorlogvoerende landen (en waarvan Suriname ongeveer 60% levert) verschilt van de andere metalen in de eerste plaats doordat het een eigen geschiedenis mist. Het is eenvoudig het metaal van dit tijdvak, evenals het vliegtuig voor welks fabricatie het onmisbaar is.

Het koper, waarschijnlijk de eerste ontdekking van den mens op het gebied van de metallurgie, kan voor zich de oudste afkomst opeisen, een feit, dat van enig belang is, daar het dit metaal is, dat tot dusverre de beste alliage met aluminium geeft.

Thans tracht men — vooral voor de oorlogvoering — betere aluminium alliages te verkrijgen.

Aluminium was tot voor kort een metaal, dat van weinig belang werd beschouwd, en uitsluitend geschikt ter vervaardiging van eenvoudige huishoudelijke voorwerpen. In een kort tijdverloop evenwel bleken de grote mogelijkheden met dit metaal.

Thans gaat men reeds zover om het te noemen het metaal van dit tijdvak en wil men zwaardere metalen vervangen door aluminium.

Het verschilt ook in ander opzicht van de andere metalen en wel hierin. De aardkorst bevat een buitengewoon grote hoeveelheid aluminium, die de mens niet zou kunnen opmaken al zou hij die gebruiken voor het bouwen van zijn steden.

Men schat, dat niet minder dan 8.05% van de aardkorst tot een diepte van 16 kilometer bestaat uit aluminium.

Er zijn slechts twee andere elementen in de aardkorst, die naar verhouding meer voorkomen en wel oxigeen 46.68% en silicium 27.60%.

Onder de metalen in de aarkorst volgt ijzer op aluminium en calcium op ijzer.

Het erts bekend onder de naam bauxiet werd ontdekt door den Fransen chemicus M. P. Berthier, honderd negen jaar geleden.

Hij koos deze naam, omdat de ontdekking plaats vond in Les Beaux-de-Breteuil in het Zuiden van Frankrijk, waar heden nog grote lagen voorkomen en waar een van de belangrijkste aluminium centra van Europa en wellicht van de wereld ligt.

Door een eigenaardige samenloop van omstandigheden profiteren thans de Duitsers van de kennis der Franse geleerden, die het eerst bijdroegen tot tot ontdekking van het metaal in de velden van Beaux.

De andere oorlogvoerende landen hebben evenwel ook de beschikking over dit metaal, zowel Groot-Brittannië als Rusland gebruiken het voor hun vliegtuigen.

Na de ontdekking van bauxiet volgde een lange reeks van proeven voordat men het practisch kon toepassen.

Tegelijkertijd met Berthier deed Sir Humphry Davy in Londen tal van onderzoekingen met aluminium.

Op deze volgden met meer succes de onderzoekingen van H. C. Oersted in Denemarken. Hij was de eerste, die het metaal zelf verkreeg. Maar Oersted vervaardigde slechts een kleine hoeveelheid en de ontdekking had niet veel belangstelling in de wetenschappelijke wereld.

Twee jaren later herhaalde een Duitser Woehler de proeven van den Deen zonder de resultaten van dezen. Ten slotte was het weder een Fransman, die aan het metaal een geweldige stoot zou geven tot zelfs de industriële toepassing. In 1854 maakte Henri Sainte-Claire Deville aan de Academie van Wetenschappen in Frankrijk de resultaten van zijn experimenten bekend.

Terwijl Woehler aluminium deeltjes had vervaardigd niet groter dan een speldenkop, produceerde Deville stukken groot als noten. Het volgende jaar stelde Deville stoven aluminium ten toon op de Grote Tentoonstelling te Parijs. Daar kon Keizer Napoleon III ze zien en zich rekenschap geven van de grote mogelijkheden.

Na lange en moeitevolle proeven produceerde in 1886 Charles Martin Hall van de universiteit van Oberlin in Ohio het metaal in zuivere vorm langs electrolitische weg.

Hetzelfde jaar liet de Franse scheikundige Paul Heroult het patent van zijn vinding — onafhankelijk van Hall maar langs dezelfde weg evenwel — inschrijven.

Het vraagstuk van de economische vervaardiging van aluminium was hiermede opgelost.

Onmiddellijk begon men in de Verenigde Staten, Zwitserland en Zweden met de vervaardiging van aluminium voor handelsdoeleinden.

Hall en Heroult kunnen met alle recht beschouwd worden als de grondleggers van de aluminium-industrie, welke thans onbegrensde mogelijkheden biedt.

Het bovenstaande is in het kort de loop der gebeurtenissen, die geleid hebben tot de vervaardiging van aluminium.

Welke zijn evenwel de qualiteiten, die het zo waardevol maken? In de eerste plaats moeten wij beschouwen de buitengewone lichtheid en stevigheid.

De laatste is zo groot, dat in verbinding met een ander metaal (van welke maar een kleine hoeveelheid toegevoegd wordt) het in staat is de zwaarste proeven met vliegtuigmotoren te weerstaan.

Iets buitengewoons is de qualiteit als geleider. Vandaar het gebruik vooral in de Verenigde Staten, om stromen van hoge spanning te geleiden evenals in het gecompliceerde systeem van Grid.

Onder de nieuwe toepassing van aluminium moet genoemd worden die bij rollend materiaal; zelfs hele treinen maakt men er thans van.

Men maakt thans de lijsten van ramen en vensters van aluminium. Dit schijnt te helpen tegen schimmelvorming.

Ernstige plannen bestaan, die reeds in een ver stadium van uitvoering verkeren, om schepen van aluminium te vervaardigen.

Aluminium biedt zoveel mogelijkheden, dat men zich onwillekeurig afvraagt of het komende tijdvak niet dat van het aluminium zal zijn.

Het verbruik van aluminium is thans buitengewoon groot.

Voor oorlogsdoeleinden gebruikt men in de Verenigde Staten 1.400.000.000 pond per jaar en voor andere industriële doeleinden 700.000.000 pond.

Het is een grote vergissing te menen, dat het metaal alleen in de vliegtuigindustrie van toepassing is. Op elk gebied van industrie wordt thans aluminium gebruikt en de tijd is wellicht niet veraf dat dit metaal een overheersende positie zal innemen.

Ongeveer drie vierden van alle bauxiet waaruit **aluminium in de U.S.A. verkregen wordt, komt in de eerste plaats uit Nederlands Guyana, terwijl de rest voornamelijk komt uit Arkansas.**

Sedert jaren hebben geleerden gezocht naar een extra bron van dit lichte metaal en wel uit alunite, een wit en soms roseachtige grondstof, die gevonden wordt in Utah en verschillende andere staten in het Westen.

Onlangs heeft het Bureau of Mines aan de Secretary of the Interior, Ickes medegedeeld, dat men thans succes gehad heeft met de alunite proeven en dat men aluminium, nodig voor defensie, kan verkrijgen in behoorlijke hoeveelheden en tegen redelijke kosten uit deze afzettingen.

Het proces omvat o.a. het verwijderen van de onzuiverheden van het alunite-erts, waaruit het metaal wordt verkregen.

Verschillende maatschappijen in Utah evenals de Aluminium Co. of America hebben wegen gevonden om dit uit te voeren. Haar methoden verschillen in kleinigheden maar komen in hoofdzaak overeen.

Een grote hoeveelheid kracht is nodig, evenals in de gebruikelijke techniek van aluminium-vervaardiging.

Een van de belanghebbende maatschappijen, de Kalunite Inc. overweegt het bouwen van een installatie bij de Boulder Dam.

Het Departement van Binnenlandse Zaken legde er de nadruk op, dat alunite, bauxiet niet kan vervangen als voornaamste bron van aluminium, want dat de voorraden alunite in de Verenigde Staten, indien gebruikt om te voldoen aan alle behoeften in de U.S.A. binnen een jaar uitgeput zouden zijn.

In ieder geval maakt het onlangs aangekondigde proces het mogelijk een belangrijke aanvulling van grondstoffen te verkrijgen. De Marysvalestreek van Utah alleen bevat 3.800.000 ton alunite-erts, genoeg voor de productie van 60.000.000 pond aluminium per jaar en dat gedurende tien jaar.

Het proces kan eventueel worden toegepast om aluminium te verkrijgen uit zekere aluminium-bevattende kleisoorten en bauxiet-ertsen met laag aluminiumgehalte, waarvan de U.S.A. onmetelijke reserves heeft.

DANKBETUIGING.

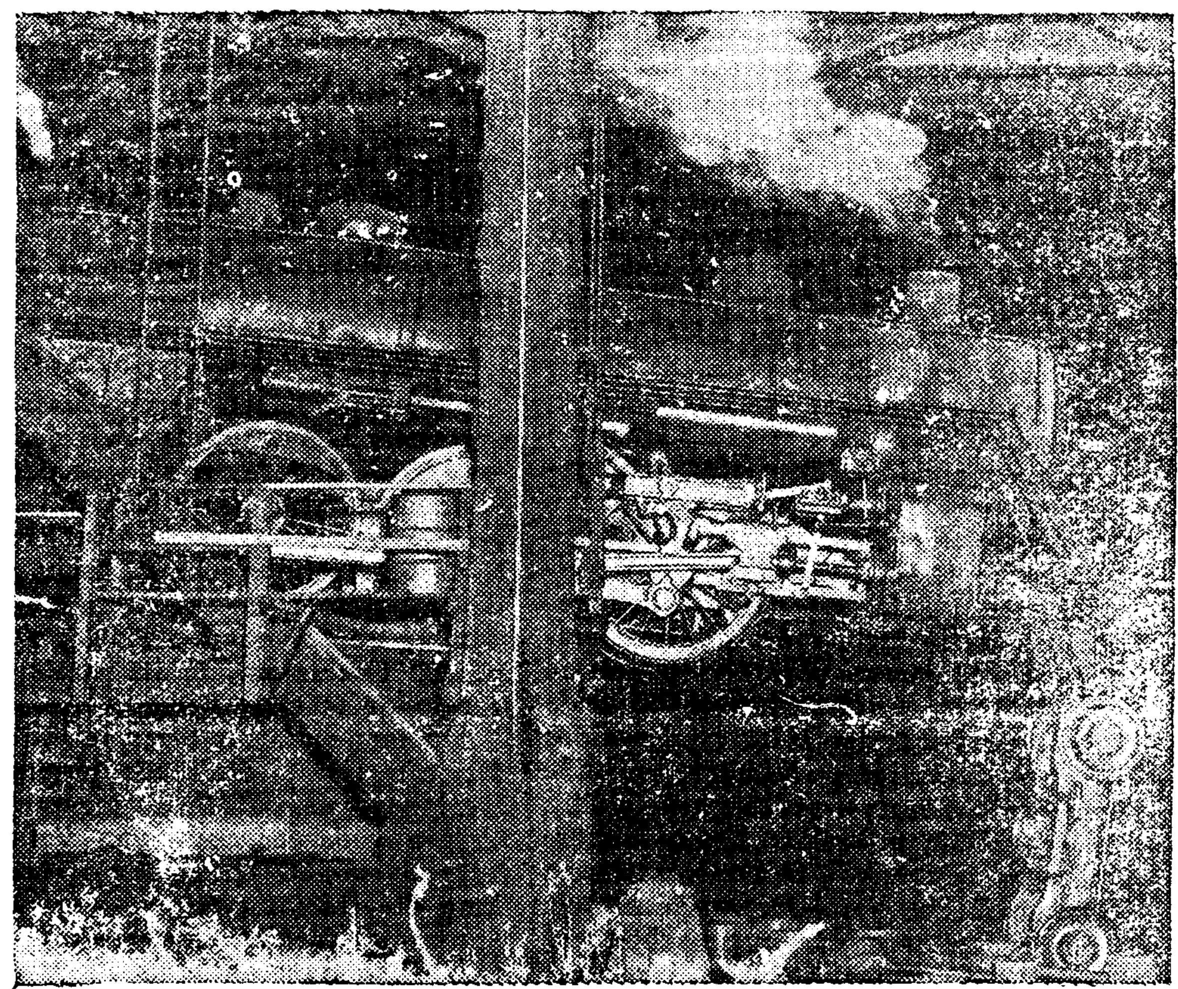
Bij dezen brengen wij onzen oprechten dank aan alle vrienden en kennissen, in het bijzonder aan Dr. HUGENHOLTZ, Rector en Zusters van het St. Elisabeths Gasthuis, en aan frater WALTERUS en klasgenoten voor de betoonde deelneming bij het droevig ongeval aan ons innig geliefd zoontje

JOSE MARIA

overkomen.

HYPOLITO PANNEFLEK en familie

Curaçao, 25 November 1941. 1572

Om een trein vol nazies te verdelgen, draaiden Russische guerilla troepen achter de Duitse linies bij Smolensk over de Dnjepr een brug open. En daar hangt de locomotief van de Nazietrein nu (AP).

AANBESTEDING.

De Directeur van Openbare Werken zal op **Vrijdag 5 December 1941 om 2 uur n.m.** op zijn kantoor te Parera in het openbaar aanbesteden:

Bestek No. 32: Het maken van een uitreiding van de Don Bosco-school te St. Nicolaas op Aruba.

Het bestek met 2 teekeningen is ten kantore voornoemd en aan het kantoor te Oranjestad te verkrijgen met ingang van **Donderdag 27 November 1941** tegen betaling van f. 10.-- per stel.

Restitutie aan inschrijvers bij ongeschonden inlevering binnen 3 dagen na de aanbesteding: f. 9.-- per stel.

De Directeur van Openbare Werken,
GROOTE.

1577

Openbare Kennisgeving

Hierbij wordt ter algemeene kennis gebracht, dat het besluit, waarbij de uitslag der verkiezing in de kieskringen Aruba en Curacao is vastgesteld, voor een ieder ter inzage is gelegd ten bureele van het bevolkingsregister dier eilanden.

Curacao, den 24n. November 1941
Namens het Centraal Stembureau
de kieskringen Aruba en Curacao
De Voorzitter,
C. S. GORSIRA JPEz.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Bruine bonen garni. Morgen: Varkenscarbonade, geb. aard., sperciebonen.

Agenda:

Di. 25 Nov. 19.30 Clubav. bilj. „B" kl.
Wo. 26 Nov. 19.30 Comp. bilj. hoofdkl.
Do. 27 Nov. 16.30 — 18 uur: Loting volgnummers voor plaatsbespreking Revue-avond Vr. 28 Nov. 16.30 — 18.00 plaatsbespreking voor Cabaretvoorstelling. 19.30 Comp. bilj. A-kl.
Za. 29 Nov. 20.30 Revue „De Koningin der Aarde". Geen introductie.
Ma. 1 Dec. 19.30—24.00 Sociëteit- en biljartzaal gesloten. Terras toegankelijk voor bezoek.

Revue „De Koningin der Aarde": Zoals reeds eerder vermeld, zal Za. 29 Nov. as. het cabaret-ensemble „Curaçao-Express" de eerste voorstelling geven van een nieuwe revue „De Koningin der Aarde". In aansluiting hierop wordt het volgende onder uw aandacht gebracht: **Do. 27 Nov. 16.30 — 18.00 loting van volgnummers voor plaatsbespreking. Do. 27 Nov. 19.30 — 24.00 generale repetitie.**

De Sociëteit- en biljartzaal zullen gedurende de generale repetitie gesloten zijn; het terras blijft evenwel toegankelijk voor bezoekers.

Vr. 28 Nov. 16.30 — 18.00 plaatsbespreking.

De plaatsbespreking geschiedt in volgorde van de uitgeloten n[...] Teneinde de bespreking vlot [...] verlopen en teleurstelling te [...] men, wordt men dringend ver[...] het aan de beurt zijn van zijn [...] aanwezig te willen zijn, daar [...] hogere nummers voor zullen g[...] ge volgnummers voor de eerst[...] stelling zullen geen voorkeur [...] bij de plaatsbespreking voor de [...] voorstelling, indien de zaal niet [...] is uitverkocht. Men kan niet m[...] ten hoogste 4 plaatsen bespreken [...] het trekken van een volgnum[...] men opgeven voor hoeveel p[...] plaatsen worden gereserveerd, [...] vens de namen van de person[...] van deze plaatsen wensen ge[...] maken. Entree inclusief plaats[...] king en programma ƒ 1,50 per p[...] **Za. 29 Nov.** 19.30 sluiting van [...] ciëteit- en biljartzaal, beneven[...] restaurant. 20.00 Heropening [...] Sociëteitzaal 20.30 Aanvang [...] revue „De Koningin der Aarde".

WACHTDIENSTEN: Di. 25

Telegram Afdeling: Hr. Bo[...] 353, L. de Colignylaan 14.
Shipping & Supplies: Hr. De V[...] tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afd.: Hr. Wort[...] 448, Bernhardlaan 5.

Nederl. Bijbelgenootsch.: W[...] Nov. as. 's avond om 20.15 uur in het Jeugdhuis te Rio Canario bijeenkomst worden gehouden to[...] oprichten van een afdeling va[...] Nederlandse Bijbelgenootschap.

De drie „Von's"

De onbekendste grootheden van deze tweede oorlog zijn Duitslands hoogste veld-generaals, van wie wij heden een kleine levensbeschrijving willen geven.

De veldmaarschalken Karl Rudolf Gerd von Rundstedt, Fedor von Bock, Wilhelm Joseph Franz Ritter von Leeb hebben een eenheid gevormd sedert 1935, toen de Nazie-partij de „Reichswehr" organiseerde en het land in drie groepencommando's verdeelde.

Rundstedt kreeg groep 1 (met basis Berlijn), Leeb kreeg no. 2 (Kassel) en Bock no. 3 (Dresden).

Slechts twee leger-onderdelen vielen Polen aan, doch twee van deze drie generaals waren daarbij legeraanvoerder. Bock in het Noorden en Rundstedt in het Zuiden.

Tegen Frankrijk was het team weer voltallig: Leeb aan de linkerzijde, Rundstedt in het midden en Bock aan de rechterzijde.

In Rusland valt Leeb Leningrad in het Noorden aan, Bock kreeg Moskou in het midden toegewezen en Rundstedt is bezig met de Oekraïne in het Zuiden.

Indien er een bepaald type van de hoogste Duitse generaals bestaat, vertegenwoordigen deze drie het zeker: zij lijken allen sprekend op elkaar: gegroefde gezichten, een arendsneus, doordringend-felle ogen, opeengeklemde lippen, een bittere mond. Zij zijn oud; Rundstedt en Leeb zijn beide 65, en Bock is 60. Zij zijn uiterst aristocratisch, alle drie hebben het woordje „von" voor hun naam.

Geen hunner heeft een hoge dunk van de Nazies. Leeb en Rundstedt trokken zich beiden in 1938 tijdelijk terug, naar men zegt om politieke redenen. De ascetische Bock haat den zinnelijken Goering.

Doch alle drie houden zij van het soldatenleven en zij hebben een brandend besef van hun plicht tegenover het vaderland.

Rundstedt, de oudste, is de beste. Voordat de Nazies aan de macht kwamen, was hij een trouw royalist, aanhanger van Paul von Hindenburg.

Hij is in alles de hogepriester van de Nazie-strategie. Mensen, die gaarne den opperbevelhebber Wilhelm Keitel wilden kleineren, plachten te zeggen, dat Keitel zulk een idioot was, dat hij zelfs naar Rundstedt niet wilde luisteren.

Rundstedt is verreweg de meest ervaren Duitse aanvoerder. Hij is de enige van de tegenwoordige generaals, die in de vorige wereldoorlog chef van een legercorps was.

Hij zal in de Duitse geschiedenis als een held vermeld worden, omdat hij het was, die de doorbraak bij Sédan, in het begin van de vorige zomer, beraamde; zijn tank-generaals, Gedurian en Kleist voerden haar uit.

Leeb is het meest bewust-aristocraat. Daar hij een „kroniek van het geslacht Leeb" schreef, noemt men hem wel den „stamboom-generaal".

Zijn vriend, maarschalk Siegmund Wilhelm List, die de leiding had [...] de campagne in de Balkan, zeide: „Als Leeb eens trachtte te glimlachen, zou zijn gezicht er van scheuren".

Zijn koelheid is oorzaak, dat hij nig vrienden heeft, doch men deert hem als een in hart en nieren recht soldaat. Hij verloor een [...] Polen.

Bock is de meest fanatieke. Zijn natisme is militair, niet politiek.

Toen hij het leger, op weg [...] detenland, aanvoerde, nam hij [...] zoontje van 12 jaar, gekleed in [...] trozenpak, mee in zijn auto „[...] zoon de plicht en de vreugde [...] brengen, welke er in het soldaten[...] liggen".

De Duitse officieren noemen [...] „der Sterber" (de sterver), omdat [...] groot behagen in schept uit te [...] over de glorie van de dood voor [...] vaderland.

Algemeen zeide men in Berlijn, [...] hij Russisch bloed in de aderen [...] doch het was blauw bloed, gee[...]